

Aan: Voorzitter en leden van commissie Toekomst zorg thuiswonende ouderen
via nico.de.neeling@minvws.nl

Betreft: Adviesrapport “Oud en zelfstandig in 2030 Een reisadvies”

Datum: 5 februari 2020

Geachte voorzitter en leden van de commissie “Toekomst zorg thuiswonende ouderen”,

Met belangstelling hebben wij uw adviesrapport “Oud en zelfstandig in 2030 Een reisadvies” dd. 15 januari jl. gelezen. U nodigt een ieder uit de komende maanden te reageren ten behoeve van uw vervolgrapport. Gezien het belang van het onderwerp en van uw rapport doen wij dat graag.

“Wij “, is stichting ConForte, de vertegenwoordiging van alle grote(re) ouderen zorgaanbieders in de regio Rotterdam-Rijnmond (9 zorginstellingen, samen circa 20.000 medewerkers en zorgverlenend aan 90% van alle zorgbehoevende Rotterdammers en omgeving in de thuissituatie).

Naast veel waardering en instemming voor uw reisaanbevelingen, missen wij de grootstedelijke problematiek als kernpunt in uw aanbevelingen. Wij vragen u deze toe te voegen:

- als 4e centraal advies (op blz 5). Naast “ ga (ver)bouwen”, “ga digitaal” en “werk samen”, als 4e centraal advies toe te voegen: “maak onderscheid” (of te wel: durf te differentiëren) ; en
- in uw hoofdstuk 8 met de volgende aanbeveling toe te voegen aan ministerie VWS, Nza en zorgverzekeraars: “erken dat grootstedelijk gebied een gedifferentieerde aanpak in beleid, regelgeving en financiën nodig heeft”.

Ter toelichting het volgende:

Brancheorganisatie verpleging & verzorging regio Rotterdam

Postbus 26010, 3002 EA Rotterdam

www.conforte.nl

U stelt op blz. 22, bij het hoofdstuk koersbepaling: “ het beeld kan regionaal enorm verschillen. De organiseerbaarheid van de zorg aan thuiswonende ouderen staat nu al onder grote druk in een aantal regio’s. In het algemeen zijn de problemen buiten de Randstad groter dan binnen de Randstad. Vooral in krimpgebieden met grote reisafstanden loopt men nu al tegen grote problemen aan” (einde citaat). Wij delen geenszins dat problemen vooral buiten de Randstad zouden zijn. Zoals al eerder onderzocht is de reistijd in landelijke gebieden gelijk aan reistijd in stedelijke gebieden (met andere woorden bij de een meer kilometers, bij de ander meer stoplichten; per saldo gelijke reisduur), maar belangrijker is dat reistijd ons inziens een gering deel van de problematiek is. De zorgproblematiek in de Randstad is, althans in de regio Rotterdam, juist alarmerend door de grootstedelijke vraagstukken. Hoe groot de problematiek is in groot stedelijk gebied regio Rotterdam is twee jaar geleden al gebleken uit een rapport van Q-consult “Grote steden problematiek Rotterdam” dd. 9 februari 2017. Dit rapport is opgesteld op het verzoek van het ministerie van VWS.

We willen u verdiepend meenemen in de volgende specifieke grootstedelijke problematiek:

- de algemene koersbepaling die u schetst (gemiddelde oudere in toekomst hoger opgeleid , financieel draagkrachtiger en computervaardiger) zal in een grote stad als regio Rotterdam gemiddeld altijd lager zijn dan elders in Nederland (o.a. lage ses-gebieden, meer sprake van multiproblematiek en lager opgeleid). Deze algemene koersbepaling geldt niet, cq zeker niet, in gelijke mate voor grote steden als regio Rotterdam;
- circa 20% van onze medewerkers (dus 1 op de 5!) heeft loonbeslag lopen. Eigen aan grootstedelijk gebied. Dat betekent een kwetsbaardere groep met navenant hoger ziekteverzuim en kosten. Ter illustratie: er zijn medewerkers die slapen bij Leger des Heils.
- meer dan 50% van onze medewerkers is van niet-Nederlandse afkomst, met daarmee gepaard gaande taal-en cultuurverschillen tot gevolg.
- het opleidingsniveau ligt lager dan gemiddeld.
- de cliëntpopulatie in regio Rotterdam kenmerkt zich door de laagst sociaal economische status van Nederland. Dat betekent in de praktijk meer tijd door onze zorgmedewerkers die nodig is voor een cliënt (vergelijk de huisartsenzorg waar dat ook het geval is en wat inmiddels landelijk is erkend).
- daarnaast kent de cliëntpopulatie een grote culturele diversiteit. In regio Rotterdam zijn 167 verschillende nationaliteiten. Dit vraagt om meer cultuursensitief werken.
- de mantelzorgers en het informele netwerk rondom een cliënt in regio Rotterdam is veel minder aanwezig en minder hecht dan in dorpen. Veel cliënten hebben niet of nauwelijks een informeel netwerk dat informele zorg kan leveren. U constateert dat ook op blz 12, waar u

Brancheorganisatie verpleging & verzorging regio Rotterdam

Postbus 26010, 3002 EA Rotterdam

www.conforte.nl

stelt dat het in veel steden ontbreekt aan krachtige sociale netwerken.
-de veiligheid voor onze (merendeels vrouwelijke) medewerkers in veel wijken met name in de avonddiensten is een groot punt van zorg met aanverwante kostbare maatregelen.

Dit zijn voor ons als zorgaanbieders nietbeïnvloedbare factoren. De huidige wet- en regelgeving en financiering houdt met dergelijke kenmerken geen rekening. In regio Rotterdam is sprake van een groter wordende kloof tussen toenemende zorgbehoefte en minder inzetbare medewerkers. Het resulteert zich onder andere in het feit dat er nu al helaas cliëntenstops door ons gehanteerd moeten worden voor zorgbehoevende thuiswonende Rotterdammers.

Ons inziens dient er onderscheid gemaakt te worden in beleid, regelgeving en financiering naar grootstedelijk gebieden (zoals wel bij huisartsen al jaren terecht het geval is en sinds kort een begin daartoe is gemaakt in de intramurale zorg).

Deze differentiatie naar gebieden gaat ervan uit dat er in geheel Nederland een gelijke kwaliteit van zorg wordt verlangd. Zoals nu het geval is door landelijke kwaliteitskaders en landelijke inspectienormen. Indien er geen aangepaste wet- en regelgeving en financiering komt gericht op grootstedelijke problematiek kan dit leiden naar differentiëren van kwaliteit van zorg. Dat is evenwel niet onze bedoeling. Aangezien het om een grote populatie gaat in de grote steden en overige gebieden met een lage ses, vragen wij u indringend dit op te nemen in uw koersbepaling en aanbevelingen in uw definitieve rapport (zie blz. 1 van deze brief).

Wij zijn het overigens eens met uw analyse op blz. 20 dat het aantal thuiszorgaanbieders in grote steden te groot is voor een adequate samenwerking bij thuiswonende cliënten.

Ter ondersteuning daarvan: In regio Rotterdam zijn meer dan 200 (!) vvt- zorgaanbieders actief. Als ConForte zijn wij er trots op dat wij wel samenwerken, met als meest recente voorbeeld de oprichting van een coöperatie voor een gezamenlijk georganiseerde spoedzorg thuis voor de avonden, nacht en weekenden door ConForte leden, een doorontwikkeling van het coördinatie meldpunt en de keten samen voor kwetsbare ouderen 010.

Tenslotte willen wij benadrukken dat er in de regio Rotterdam en de overige steden veel loopt op het gebied van samenwerking en vernieuwing. Omarming en verdieping van dergelijke initiatieven is wenselijk. We zouden graag zien dat er meer opgehaald wordt aangaande bestaande verbindingen tussen partijen en initiatieven van deze partijen om dubbeling naar nieuwe initiatieven, afspraken en akkoorden te voorkomen.

In afwachting van uw reactie en natuurlijk bereid tot nadere toelichting, indien gewenst,

Met vriendelijke groet,
ConForte

De heer drs. G. Buck CCMM
Voorzitter ConForte

Brancheorganisatie verpleging & verzorging regio Rotterdam

Postbus 26010, 3002 EA Rotterdam

www.conforte.nl